

כירה פרק שלישי שבת

מב.

עין משפט נר מצוה

ל א ב מיי פ"א מהל
שבת הלכה ז ויפ"ב
הלכה ט טושי"ע א"ח סי'
של ספיקי מ:
לד ג מיי שם פ"א הל' ז
טושי"ע א"ח סי' שם
ספיקי ז:
לה ד ה מיי פ"ב מהל'
שבת הלכה ו טושי"ע
א"ח סימן ש"ח ספיקי י:
לד ו מיי שם טור ש"ע שם
ספיקי ט:

תוס' ישנים

(א) ע"ד וכל לומר דממין
למין זון דוקא כ"ש שרי
כ"ש אצל כלי ראשון אסור
אזו ע"ד למין ממין:

רבינו הנאל

ראקשינין
דשמואל כ"ר שמעון והאמר
שמואל מכבין גחלת של
מחבת ברה"ר בשביל שלא
יזוקו בה ריבוס אבל גחלת
של של א"ל ואילו ר"ש סבר
אפילו של עץ מותר לפי
שאינן מחבין לכבות אלא
כדברי ר' יוחנן וכו' ור' יוחנן
סבר ר' שמעון. ואסקינא
לעולם כ"י יהודה סבירא
ליה דאמר מלאכה שאינה
צריכה גופה חיוב עליה,
אמרוהו דבר שיש בו היוק
לרבים כגון צידית נחש וככו
גחלת של מחבת בזמן שהיא
חמה והיא שחורה והרואה
אותה רומם שהיא צוננת
לפי שאין בה אדמומית
בגחלת לחוש למינצו בני
אדם ויוקוין בו לפיכך מותר.
אבל הגחלת של עץ אם
סבור אדמומיתה נכתב כבר
ואינה מוקת ואם אדמומיתה
בה כל הרוחה אותה מתרחק
ממנה, ומכל פנים אין אדם
ניחוש שהשחורה כבר כבחה
והאדמומה מתרחקת ממנה,
לפיכך המכבה אותה חיוב,
ולפיכך היה שמואל אוסר
בגחלת של עץ. ומדוקיה
אמר רבינא קוין ברה"ר
לגופה פחות מחות מד'
אמות. ואע"ג דרב שמואל
בהלכתא כרב באסורי, בהא
קרייל כשמואל דאמר
במלאכה שאינה צריכה
לגופה בה כל כ"י יהודה,
דבריש שאין ממחין סבר לה
כ"י, ומרוב א"ר ורבינא
שמעי מיניהו דהלכתא כ"י
היינו כ"י. פייסקא אבל נותן
הוא לחתוב או לתוך הכוס
כדי להשתיקו. ת"ר (לא
יתן) אדם חמין לתוך
יתן (ולא צונן) לתוך חמין,
ובה' מתירין כ"י, ואוקימנא
להא דר"ש בן מנסיא
שהוא כלומר לא נחלקו
ב"ש ובה"א אפילו ב"ה
אוסרין. ואע"ג דאמר רב
נחמן הלכתא כ"י שמעון ר'
דאמר רב הונא
חזינא דלא קפיד
דימנין עבדי כמר וומנין
עבדי כמר מדתנין ר' חייא,
הני ר' חייא נותן אדם
קיתון של מים לתוך ספל
כ"י. ורב מתירין לה רב
הונא ואמר ליה מערה תניא,
לכומר מערה אדם קיתון של
מים לתוך ספל של מים בין
חמין לתוך חמין בין צונן
לתוך חמין, קרייל כותיהו
דאין כותיהו ומעשי רב.
ולא נמי ספל ואמבטי וכוס
למחוס, דאוקימנא ליה
ספל

אפילו של עין נמי. ואם תאמר ומאי ס"ד דמקשה וכי משום
דסבר שמואל כרבי שמעון חזין ממחין יסבור כמותו
במלאכה שאינו צריך לגופה"ו ו"ל דס"ד דמקשה דודאי הא זהא
תליא משום דסבר רבי יהודה למלאכה שאינו צריך לגופה חייב
עליה היכא דממחין זשאין ממחין
נמי החמירו חכמים אצל לרבי שמעון
דפטור עליה מן התורה אף בממחין
לא חש לאסור מדרבנן כשאין ממחין
כיון דממחין עלמנו ליכא אלא לאסורא
דרבנן ומיניה לפי האמת לאו הא זהא
תליא דשמואל א"ע"ג דממלאכה שאינה
צריכה לגופה סבר כרבי יהודה דחייב
[מתירין] זאין ממחין ולרבי יהודה נמי
אסור אין ממחין אפילו בגרייה
דממחין עלמנו לא אסיר אלא מדרבנן
דממחין לקמן וצ"ל ליה כל התדיר (וזמנים)
דף ט"ז (שם) דלמר שמואל המתנדב
יין מצילו ומולפו ע"ג האשים דפרך
והא קא מכבה ומשני דסבר דבר
שאין ממחין מותר ופרין כי הכא
דלמר שמואל מכבין גחלת של מחבת
אזל לא של עץ והסתמא אומר רש"י
דפרין מכ"ש דכיון דסבר שמואל
דמלאכה שאינה צריכה לגופה חייב
א"כ סבירא ליה נמי צנצנת דבר שאין
ממחין אסור דסבר דממחין דהתם
דהא זהא תליא כמו מקשה דהכא
וכיון דצנצנת אסור אין ממחין כ"ש
צעלמא אף הקשה דמשמע דאי הוי
סבר שמואל מלאכה שאינה צריכה לה
פטור עליה הוה אחי שפיר ואמאי והא
מלאכה שאינה צריכה לגופה זשאר
אסוריה דלמי שבת חייב עליה וכיון
דסבירא ליה דהא זהא תליא א"כ אמאי
קאמר התם דבר שאין ממחין מותר:
נותן אדם חמין לתוך צונן. א"א
ככלי ראשון דממין לתוך צונן
אינו מצטל כמו שאפרש ולא צונן לתוך
חמין אפילו ככלי שני דגורי ז"ש כלי
שני אטו כלי ראשון וצ"ה דפליגי ושרו
צונן לתוך חמין היינו דוקא ככלי שני
דקדקתי דמ"ה זכוס משמע דכלי
ראשון מודו ז"ה ולא משום דסברה
הך צרייתא דמתאה גבר דפירש
צקונטרס דאם כן יקשה מהכא לנ"ד
ש"ע למה גבר ולמאן דלמר מתאה גבר
נמי הא מצטל כדי קליפה כמו שאפרש לקמן צע"ה" אלא נראה כמו שאומר ר"ת דממין לתוך צונן משמע דממחין המורצין ומצטל חמיותן ולא צונן לתוך חמין
שהחמין של מטה מורצין ומתערבין בהן הצונן המועטין ומצטלן. אב"ל באמבטי ב"י. נראה דהאי אמבטי איירי כגון שהוא כלי
שני ולא הוי כהוא אמבטי דלעיל דקאמר דשמי להניח פך צאמבטי ממקאמר ספל אינו צאמבטי והאי ספל ע"כ כלי שני דאי כלי
ראשון אמאי אינו צאמבטי ודכוותיה אמבטי הוי כלי שני ועוד דאי צאמבטי שהוא כלי ראשון איירי לא הוה ליה למינקט אמבטי אלא מיחס
שהוא לשתייה דומיא דכוס ומדנקט אמבטי משמע דכלי שני איירי ואתא לפלוגי ככלי שני זין כוס שהוא לשתייה לאמבטי לפי שחמין הרבה
ואיכא למיגור דהרואה אותן חמין כל כך סבור דכלי ראשון הוה וצמתי' דנקט זמיחס שהוא ראשון לא יתן לתוכו מים הוה מני למימר
צאמבטי שהוא שני לא יתן לתוכו מים אלא דממני' מיירי צמתי' להניח פך צאמבטי ממקאמר ספל אינו צאמבטי והאי ספל ע"כ כלי שני דאי כלי
ארישא קאי. היינו דוקא לנמא דס"ד לרב יוסף מעיקרא" אצל לנמא דמסקי' דספל אינו צאמבטי קאי' אסיפא זכוס וסבר שפיר ר"ש בן
מנסיא כז"ה דלפילו צונן לתוך חמין מותר ואמאי ממני' דשריא לתוך הכוס אליבא דהלכתא דלכה כ"ר"ש בן מנסיא" וא"ת לנמא דסלקא דעתך
דלרישא קאי ואסר זכוס צונן לתוך חמין" מאי קמ"ר רב יוסף דספל הרי הוא צאמבטי כוס נמי הרי הוא צאמבטי לר"ש בן מנסיא דהלכתא
כוותיה וי"ל דרב יוסף ז"ה אתא לאשמעין דשרו זכוס" ב"י נותן אדם חמין לתוך של מים. וא"ת ואמאי לא מייתי צרייתא דלעיל דספל
אינו צאמבטי ואמאי איצטרין נמי רבי חייא למימתי מריוהו וי"ל דהשתא קמ"ל זין חמין לתוך צונן זין צונן לתוך חמין דהאי דספל אינו
צאמבטי ה"א דקאי א"ר"ש בן מנסיא דאסר צאמבטי אפי' חמין לתוך צונן ועליה קאמר דספל אינו צאמבטי ושרי חמין לתוך צונן אצל צונן
לתוך חמין ה"א דאסור ואפשר דהאי דלעיל היינו הך דהכא אלא שקיזרה ונקט ליטנא דרב יוסף דמייתי עליה: **שאני התם דמפסיק ב"י.**
וא"ת דלמר לעיל (דף מ:) טול ככלי שני ותן אצל ככלי ראשון לא א"ע"ג דמפסיק מנא וי"ל דהתם ככלי ראשון והכא דכלי שני שאני:

מוסר. שאין ממחין לך: **גחלת של מחבת.** שממחין לחוך פסולת'
של כבול דלא שייך כזו כזו כזו מדלוריייתא ומדרבנן אסורה והיכא
דאיכא זקא לרביס לא גזרו על השבות: **אזל לא של עץ.** דאיסורא
דלוריייתא היא וחייב סקילה: **אפילו של עץ נמי.** דהא לרבי שמעון
מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור
עליה וכל כיצוי אינו צריך לגופו
חוך מעושי פחמין או מהצבני
פתילה: **הלך.** כיון דלמרת לא
גזרו צבות דכיצוי מתכת זמקוס
נוקא דרביס: **קון נכסום רביס**
מוניו פחות פחות מד' אמות. עד
שיסקנו לזידי רשות הרביס דאיסורא
דרבנן הוא: **וצממילוס.** דלטול
דידיה דרבנן: **אפילו טובא.** יעבירו
צעקירה אחת: **חמין למוך צונן.**
דקסבר תתאה גבר ואין חמין
ממחין את הצונן אלא מפשיירין:
ולא צונן למוך חמין. שהמחמיר
ממחין את העליונים דמתאה
גבר: **זכוס.** דלשתייה קצעי להו
ולא ניחא ליה שימומו הרבה ועוד
דכלי שני הוא: **אוסר.** אפילו חמין
למוך צונן: **ספל הרי הוא צאמבטי.**
ואף גב דכלי שני הוא הוא אולי
דלמא לשתייה אלא לרמייה אסירי
וניהא ליה שימומו הרבה וגורין:
אלא צנצנת רחיצה חמין ליכא.
צממיה. דהא לרבי שמעון אפילו
חמין למוך צונן אסור לא משכחת
חמין שהחמין אפילו מע"ש של
המלאכה אסור לכל
ובמלאכה דהתר הוא
עסק, ואפשר נמי דלא
עבדי אסורא כלל, ואילו
מלאכה שאינה צ"ג,
ממחין הוא לישלות אותה
מלאכה ממש ועושה
אותה, אלא שאין כותנה
לעשותה לצורתה ולאותה
דבר בשבילה נקראת
מלאכה במשכן. והיינו טעמא
1. כדאמר לקמן בד"א
בכוס דהתם כוס הוי כלי
שני, ועוד דאי חולי
ראשון, מאי שגא
מאמבטי, והיינו טעמא
חוס ה"א"ש. ג. בצונן לתוך
חמין, חוס ה"א"ש. ד. רב.
חוס ה"א"ש. ה. ואיכא ה"י
[חמין לתוך צונן, טע"ל]
נימא דמבשיל ליה עליון
לתחתון בכדי קליפה,
ותיאר, פ"י ה"י. ו. רב
מורי הכא. חוס ה"א"ש.
ז. ורובא גבר. טע"ה.
ח. הקשו בחוספות, אי"כ
הא דרבא דלא קפיד]
פליגא ארבי נחמן, דהא
רב נחמן פסק כ"ש,
ואוקימנא דר"ש דארישא
קאי שאוסר ארישא בכוס
צונן לתוך חמין, וספל
כיון שאינו באמבטי הוי
ככוס ואסור לתת בו צונן
לתוך חמין, וי"ל דכי
אוקימנא דר"ש דארישא
קאי טע"ה. י. דספל ה"א
באמבטי. טע"ה. י"ט.
טע"ה. י"א. נמצאת למד,
דאליבא דהלכתא און
הפרש בין תנית צונן
לתוך חמין או חמין
לתוך צונן, דבאמבטי הוי
אסור כ"ש, אסור כ"ש
וככוס הכל מותר כ"ה
ודברא דלא קפיד, רב.
פליגא אורי נחמן ולא
טע"ה. י"ב. אי"כ אין חילוק
בין כוס לאמבטי. חוס ה"א"ש. ג. דלאו אליבא דר"ש בן מנסיא אצטריכא ל"י למתני' ולא אליבא דהלכתא קאמר לה. רש"י.
י"ד. ואסרי באמבטי. רש"י.

(ב) ע"י כבול דברי רבינו וי"ל מדידותי ה"ש"א וי"ל ד"ה גחלת של מחבת ע"ש הי"ט.